PALIC

CEIP Gaspar Sabater

Revisió curs escolar 2010/2011

1. Marc legal

2. Introducció (justificació)

2.1 Context socio-cultural i econòmic
2.2 Oferta educativa del centre i percentatge d'alumnat nouvingut a cada nivell.
2.3 Característiques de les famílies nouvingudes.
2.4 Comunitat educativa
2.5 Programes educatius i d'entorn en els que participa el centre

3. Eixos d'actuació

3.1 Centre acollidor
3.2 Famílies i alumnat: protocol d'acollida inicial i de seguiment:
-Rebuda
-Formalització de la matrícula
-Avaluació inicial
-Adscripció al curs i grup
-Presentació del grup-classe
-Elaboració d'un pla de treball individual

4. Funcions dels diferents membres de la comunitat educativa

5. Coordinació del professorat.Responsables del pla d'acollida

6. Organització de l'alumnat

6.1 Actuacions específiques
6.2 Actuacions generals

7. Incidència al curriculum

8. Avaluació

8.1 Responsables
8.2 Temporalització
8.3 Instruments

9. Recursos (humans, espais i materials)

10. Temporalització
11. Serveis externs

1. Marc legal

El PALIC és un document institucional de centre que s'emmarca dins la legalitat vigent que a continuació s'exposa:

- Decret 72/2008, que estableix que s'ha d'assignar a l'AIT el nivell educatiu més adequat segons la normativa vigent.

- Decret 67/2008, tots els alumnes procedents d'altres sistemes educatius que s'incorporen a les etapes d'ensenyament obligatori als centres docents de les Illes Balears han de rebre, des del primer moment, una atenció específica que s'ha de regir pels principis de normalització i d'inclusió. Per això, cal facilitar la integració dels alumnes nouvinguts a la llengua i a la cultura pròpies de les Illes Balears mitjançant el desenvolupament de programes específics d'aprenentatge.

- Instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres públics d'EI i EP per al curs 2010/2011 (18 de juny de 2010).

2. Introducció (justificació).

2.1. Context sociocultural i econòmic.

El CEIP Gaspar Sabater és un centre escolar localitzat al nucli de població de Palmanyola, administrat per una Entitat Local Menor que depèn de l'Ajuntament de Bunyola, terme municipal en el qual es troba situada l'escola.

La població de Palmanyola és d'un nivell socioeconòmic mitjà – alt on la major part de les famílies dels infants del col·legi compten, almenys amb dos membres de la unitat familiar que es troben dins el sector de població activa. En un alt percentatge són treballadors i treballadores autònoms i el nivell d'estudis i sociocultural és mitjà.

Resulta molt poc significatiu l'índex d'immigració.

Actualment (curs 2010/2011) es continua desenvolupant diferents projectes escolars: biblioteca, jocs de pati, ràdio, blogs i pàgina web, jardí forestal, de fruiters i de papallones. Des del curs escolar 2002/2003 existeix a l'escola la Comissió de Solidaritat, que duu a terme puntualment activitats envers la sensibilització dels infants en particular i de la comunitat educativa en general davant situacions concretes que pateixen col·lectius humans i que estan relacionats amb aquest valor universal. Des del curs 2009/2010 el nostre centre participa en el Programa de Centres Ecoambientals. En el marc d'aquest projecte es desenvolupen intervencions amb l'alumnat de l'escola adreçades a vivenciar la problemàtica mediambiental i en la contribució quotidiana que es pot realitzar centrada en la prevenció i en l'actuació.

2.2. Oferta educativa del centre i percentatge d'alumnat nouvingut a cada nivell.

El CEIP Gaspar Sabater és un centre escolar d'Educació Infantil i Educació Primària. No resulta significatiu el percentatge d'alumnat nouvingut a cada nivell educatiu ja que es limita a un o dos alumnes nouvinguts a algun nivell d'infantil (a 5è en concret, 1 nina de nacionalitat xinesa, escolaritzada a al nostre centre des del curs 2009/2010), a 5è d'EP (una nina de nacionalitat argentina arribada al centre el mes d'abril de l'any 2010) i a 6è d'EP (2 alumnes, també de nacionalitat xinesa, que varen arribar al centre ara fa tres
cursos escolars).

2.3. Característiques de les famílies nouvingudes.

El comú denominador de les famílies nouvingudes és el desconeixement total de la llengua catalana i, conseqüentment, tenen dificultats de comunicació amb l'escola a nivell oral i escrit .

En el cas de la família provinent de l'Argentina, resulta encara viable la comunicació en castellà ja que és aquesta la llengua habitual a la llar i cal ressenyar l'elevat grau d'implicació en el centre (col·laboració plena en matèria de la vida escolar de la seva filla, constants tutories família – escola, actitud de disposició total i positiva envers l'adquisició de la nova llengua i fins i tot inscripció en un curs d'iniciació de català per a pares i mares).

Pel que fa a les dues famílies d'infants xinesos les dificultats idiomàtiques impedeixen una comunicació fluïda entre la família i l'escola, com seria desitjable, ateses les divergències existents a multitud de nivells (sistema educatiu de procedència, entre elles) i d'altres com necessitats de mantenir reunions constants per abastar l'evolució escolar dels fills, trametre les informacions essencials a nivell de centre, d'aula, a títol individual... que estan directament relacionades amb els alumnes. La via de comunicació és el Servei d'Interlocució de la Direcció General d'Innovació i Formació del Professorat. Cal afegir la manca total d'implicació de la família amb l'escola i amb el procés d'ensenyament – aprenentatge dels seus fills (no acudeixen mai a l'escola per iniciativa pròpia ni mostren una actitud de predisposició positiva cap a allò que estigui vinculat als progressos escolars dels seus fills. Les dificultats són nombroses i això resulta perjudicial per als alumnes que s'hi veuen afectats.

2.4. Comunitat educativa.

La plantilla de professorat es troba, en la seva immensa majoria, en situació de destinació definitiva a l'escola (com hem dit abans és d'un 80 per cent). Aquesta circumstància determina una estabilitat que propicia poder treballar consensuadament per construir una línia de centre, centrada en l'assoliment de les competències bàsiques, tot seguint unes directrius que es troben especificades als diversos documents institucionals de centre i una metodologia coordinada a nivell vertical i horitzontal.

Els membres del Claustre formen part de diverses comissions de l'escola (Comissió de Convivència, de Menjador, de reutilització de Llibres de Text) i participen als òrgans col·legiats de govern on es troba representat aquest sector de la comunitat educativa.

El sector de pares i mares compta amb la seva representació al Consell Escolar i , si així ho estima procedent, pot formalitzar la seva associació a l'APIMA del centre. Puntualment se sol·licita la col·laboració de les famílies amb uns objectius concrets i vinculats als continguts transversals del currículum oficial, així com a esdeveniments que tenen com a punt d'origen o de destinació l'escola.

2. 5. Programes educatius i d'entorn en què participa el centre.

El nostre centre escolar participa en el programa vinculat a la Conselleria d'educació (Direcció General d'Innovació i Formació del Professorat PAIRE), concretament amb el Servei d'Interlocució, fonamentalment per comunicar-se amb les famílies d'infants nouvinguts a l'escola, amb desconeixement d'una o les dues llengües oficials de la

nostra comunitat autònoma.

3. Eixos d'actuació

3.1. Centre acollidor

La nostra escola desenvolupa accions orientades al tractament transversal de l'educació intercultural. Aquest principi no es troba vinculat únicament a determinades àrees com Educació per a la Ciutadania (a 5è d'EP), a Activitats Alternatives a l'ensenyament de la religió o a les sessions de tutoria. El nostre PEC així ho indica: qualsevol situació formal o informal relacionada directament o indirecta amb la vida del centre és un moment idoni per al tractament de la pluralitat i la diversitat entesa en el més laxe sentit del terme, amb totes les implicacions que això comporta.

El fet de tenir escolaritzats en el centre infants de cultures ben llunyanes possibilita endinsar-nos-hi des de vivències i experiències dels infants, des d'una actitud que desembocarà en l'enriquiment mutu i en el respecte a la pluralitat.

En aquesta línia, en organitzar-se esdeveniments, actes, o activitats de caire educatiu i / o lúdic, dins i fora de l'horari lectiu, el fet intercultural hi és ben present des d'una perspectiva integradora i sumativa de diversitats com a procés natural d'enriquiment humà.

Als diferents documents institucionals de centre (PEC, PAD, PAT, PCC, PLC, PGA, PdCE) es fan constar les intervencions a dur a terme per tal de garantir la integració de l'alumnat d'incorporació tardana. Així també, els plans d'actuació, redactats amb una periodicitat anual i inclosos a la PGA, estableixen mesures a adoptar amb els AIT.

3. Famílies i alumnat: Protocol d'acollida inicial i de seguiment

Rebuda

La família de l'alumnat nouvingut, prèvia sol·licitud de cita amb la Direcció del centre, assisteix a una reunió informativa anterior a la incorporació de l'alumne a classe. Es posen en coneixement dels pares els aspectes essencials de l'organització del centre i en particular dels relacionats directament amb el grup classe en el qual s'inclourà l'alumne. Es presenta al tutor/a i es proporcionen indicacions sobre el material bàsic necessari per garantir un òptim desenvolupament de l'infant a l'escola.

Segons acord de Consell Escolar, el dia d'incorporació al centre de l'alumnat AIT és divendres. D'aquesta circumstància s'informarà als pares, a fi que vagin organitzant progressivament l'arribada del seu fill/a al col·legi.

Formalització de la matrícula

S'indicarà a la família les passes a seguir per formalitzar la matrícula, sempre d'acord amb la normativa legal vigent en aquell moment. Atès que es tractarà d'una incorporació fora del termini ordinari, hauran de recórrer a l'Oficina d'Escolarització de referència per obtenir la documentació que acrediti que poden formalitzar la matrícula en el nostre centre.

Avaluació inicial

En els annexos d'aquest document s'inclouen models de les proves inicials que es passaran als alumnes AIT referents a les matèries instrumentals (llengües i matemàtiques).

Adscripció al curs i grup

L'adscripció es farà efectiva una vegada valorats els resultats de les proves inicials i de l'entrevista inicial mantinguda per la família amb la Direcció del centre i amb el respectiu tutor/a. Es tendran en conte també criteris com l'edat de l'infant i si ha repetit anteriorment algun curs d'EI o EP.

Presentació del grup classe

Als documents que consten als annexos figuren pautes i propostes d'activitats d'acollida del grup classe amb l'alumnat nouvingut al centre. Prèviament a l'arribada a classe del nou alumne/a, el tutor/a treballarà amb el grup per tal de sensibilitzar els infants cap a la situació que viu el nou company, així com activitats de tutoria per facilitar-ne el primer contacte a partir de l'arribada del nou alumne.

Elaboració d'un pla de treball individual

Una vegada extretes les pertinents conclusions de l'avaluació de les proves inicials practicades a l'AIT, es procedirà a elaborar un pla de treball individual on es farà constar les hores de suport, definició dels objectius mínims, planificació de les reunions de seguiment...

4. Funcions dels diferents membres de la comunitat educativa

Funció	**Responsable**
Elaboració del Protocol d'acollida	Equip Directiu
Entrevista inicial amb la família	Equip Directiu / tutor/a
Avaluació inicial de l'alumne/a nouvingut/da	Tutor/a / Equip suport
Treball directe amb l'alumne IT	Tutor/a
Seguiment de l'evolució de l'alumne IT	Tutor/a / Equip suport
Informació a la família (seguiment del procés)	Tutor/a / Interlocució / Equip suport

5. Coordinació del professorat

Responsables del Pla d'Acollida

Són responsables del Pla d'Acollida l'Equip Directiu que serà qui en dissenyarà les línies directrius a seguir i redactarà el document a aplicar amb cadascun dels infants d'IT nouvinguts a l'escola i el coordinador o la coordinadora de normalització lingüística, que col·laborarà al llarg del procés, donant assessorament i realitzant el seguiment de les intervencions desenvolupades amb els alumnes.

Els equips educatius de l'etapa i cicle en el qual estigui escolaritzat el nou alumne es reuniran per establir i consensuar pautes d'actuació i avaluar els resultats del procés

seguit amb cada alumne. En aquest sentit, l'equip de suport del centre educatiu ajudarà el tutor/a a elaborar les adaptacions adients i els materials necessaris per optimitzar la intervenció amb els alumnes.

6. Organització de l'alumnat

Una vegada analitzats els resultats de l'avaluació inicial amb l'alumne/a IT, i a partir de les dades obtingudes arrel de l'entrevista inicial amb la família, es valorarà, en cada cas, les millors condicions per atendre la diversitat de l'alumne nouvingut i s'adoptaran les decisions més apropiades per garantir el seu màxim aprofitament acadèmic. Així, també es decidirà la intervenció educativa a seguir que s'anirà revisant a mesura que s'avanci en el procés d'ensenyament – aprenentatge plantejat en un principi.

6.1. Actuacions específiques

AULA D'ACOLLIDA: En un primer moment, hi assistirà l'alumnat IT amb el mestre que li sigui assignat (tutor/a, si té disponibilitat horària compatible amb l'horari del seu grup classe, mestre de l'equip de suport – AL, PT, AD – o mestres de cicle que tenguin assignat dins el seu horari atenció a alumnes amb tasques de suport).

S'habilitarà un horari específic per als alumnes IT dins l'horari lectiu (sobretot durant el primer mes a partir de la seva incorporació al centre), que es podrà anar flexibilitzant en funció de les necessitats que es vagin detectant i que anirà disminuint progressivament, per anar incrementant les hores lectives dins l'aula ordinària. Ja des d'un inici desenvoluparà sessions lectives amb la resta dels seus companys de nivell i grup, tot i que en algunes sessions sortirà de l'aula per anar a l'aula d'acollida.

En un principi la majoria de les sessions es faran fora de l'aula amb la intenció que els infants d'IT vagin assolint una certa competència comunicativa ja que la llengua és l'instrument bàsic de comunicació i d'aprenentatge.

L'acollida es farà sempre en llengua catalana atès que la nostra escola és un centre educatiu que té la llengua catalana com a vehicular de comunicació i d'aprenentatge, tal com consta al nostre PLC.

S'establiran uns objectius mínims a assolir per determinar la seva incorporació a l'aula ordinària i es prioritzarà l'adquisició d'uns coneixements bàsics a nivell oral (elements bàsics de comunicació) i relacionats amb vocabulari d'ús comú.

6.2. Actuacions generals

AULA ORDINÀRIA: Quan l'alumne IT sigui dins l'aula ordinària, es procurarà situar-lo devora infants que actuïn com a "alumnes – tutors" i li serveixin de guia en les tasques de rutina i bàsiques de l'aula. El mestre tutor o la resta de mestres que imparteixen docència en el grup de referència supervisaran en tot moment la seva tasca i es convertiran en un suport constant de l'alumne que s'intentarà que assoleixi un grau d'autonomia creixent i s'integri ben aviat dins el grup. Es faran agrupaments flexibles, sempre depenent del tipus d'activitat a desenvolupar, i s'aplicaran a l'alumne IT les adaptacions curriculars escaients a les àrees que així ho requereixin.

7. Incidències al currículum

A partir de l'avaluació inicial que es farà a l'alumne IT es podrà determinar quina incidència tendrà a la seva escolarització pel que fa al currículum oficial. Es valorarà la necessitat de realitzar adaptacions curriculars (significativa, no significativa o d'accés), en funció de la valoració emesa. Si més no, l'adaptació lingüística (si existeix desconeixement d'una o ambdues llengües oficials de la comunitat autònoma de les Illes Balears) serà òbviament imprescindible.

Pel que respecta a la resta d'àrees, el nivell de competència curricular de l'alumne resultarà determinant per conèixer si esdevé necessari adaptar continguts o objectius de les diverses matèries.

Es treballarà sempre per competències bàsiques aplicades a les assignatures de cada nivell educatiu i es posaran en pràctica totes aquelles estratègies metodològiques precises, sempre partint de les mancances detectades i de les característiques de l'alumne, en un intent de progressar en la superació de les dificultats definides en un primer moment.

8. Avaluació

8.1 Responsables

Tutor/a: Progrés dins l'aula. Adequació de les adaptacions realitzades.Valoració de les mesures de suport adoptades.Anàlisi dels resultats obtinguts.Valoració dels materials didàctics elaborats i aplicats durant el procés d'acollida.

Mestre de suport: Valoració de les metodologies i estratègies aplicades.Anàlisi dels materials utilitzats.Adequació de les tasques realitzades.Autoavaluació del procés aplicat.

8.2. Temporalització

Revisió dels terminis d'avaluació aplicats.
Anàlisi de l'adequació de les decisions de canvi d'horari (progressiva integració dins l'aula ordinària).

8.3 Instruments

Adequació de les adaptacions realitzades.
Anàlisi i valoració de les proves d'avaluació realitzades (orals i escrites).
Valoració dels criteris d'avaluació aplicats.
Adequació de les proves al nivell assolit per l'alumne.
Adequació de les proves a l'objectiu final: la plena integració dins l'aula ordinària i una competència oral i escrita bàsica per seguir amb aprofitament els aprenentatges.

9. Recursos (humans, espais i materials)

Els recursos humans que es posen al servei de l'acollida lingüística i cultural són, en essència, el/la mestra tutor/a, que imparteix les àrees del currículum exceptuant les d'educació musical, educació física i llengua anglesa. També intervenen en l'acollida

els mestres de suport al cicle, la mestra especialista de Pedagogia Terapèutica i la mestra especialista en Audició i Llenguatge.

El nostre centre no té un mestre d'acollida atès que no comptam, entre el nostre alumnat, amb alumnat d'incorporació tardana. Els alumnes amb desconeixement de la llengua i cultura catalanes no suposen un nombre significatiu i els que pertanyen a nacionalitats no europees ni castellanoparlants que hi ha a l'escola varen ser matriculats fa ja alguns cursos escolars. Això implica que la feina d'integració cultural i lingüística està bastant avançada i la incorporació plena a l'aula és ja una realitat.

Això no obstant, si es produís l'arribada d'alumnat d'incorporació tardana en nombre considerable s'estudiaria la dinàmica d'intervenció a seguir posant a l'abast dels alumnes els recursos humans i materials de què disposa el centre. Així també, si arribàs a ser necessari perquè les circumstàncies així ho requerissin, se centrarien els esforços en una major intervenció de personal del centre i se sol·licitaria la intervenció de l'ESEL de Conselleria d'Educació amb una major freqüència que l'actual per tal de garantir l'assoliment dels objectius plantejats amb aquest alumnat nouvingut al centre escolar.

Pel que respecta als espais, l'escola disposa d'aules de petit grup i de biblioteca escolar que presenten les característiques de ser llocs més tranquils on desenvolupar-hi una intervenció molt més individualitzada i menys inhibidora per a l'alumnat IT.

L'escola compta amb materials específics creats especialment per treballar els aspectes fonamentals i bàsics de la llengua catalana, centrats a nivell oral i escrit molt senzills. La idea essencial és aconseguir la millor competència comunicativa que sigui possible amb aquests alumnes abans de la seva plena integració dins l'aula ordinària amb la resta del seu grup de referència. S'aniran abastant els objectius plantejats en un inici una vegada que es determini que ja són capaços de seguir l'aprenentatge dels continguts curriculars del seu nivell educatiu.

10.Temporalització (seguiment i revisió anual)

Aquest document serà objecte de revisió i actualització anual, tal com marca la legislació vigent.

S'hi incorporaran les modificacions adients i sorgides de l'avaluació de tot el procés d'aplicació de les directrius i pautes d'intervenció que s'hi contenen. Atès que ha de formar part de la PGA, en redactar-se el document a l'inici de cada curs escolar, s'hi consignaran els canvis introduïts i que hauran estat aprovats a la Memòria de fi de curs anterior.

11.Serveis externs: PAIRE, Serveis Socials, altres...

PAIRE

Se sol·licitarà el servei quan les dificultats idiomàtiques facin esdevenir molt complexa o pràcticament impossible la comunicació escola – família. Es farà demanda d'intervenció seguint els canals establerts sempre que sigui necessari a fi de garantir l'efectivitat del procés d'intervenció amb els infants a l'escola i amb la família (pautes d'intervenció comunes, recomanacions de cara a l'evolució progressiva i en positiu dels alumnes...).

Serveis Socials

Si les circumstàncies personals / familiars o d'història escolar ho exigeixen, es farà la corresponent demanda d'intervenció a serveis socials o al PTSC (Professor/a Tècnic/a de Serveis a la Comunitat), per tal de donar resposta a les necessitats dels alumnes d'IT i afavorir la seva plena integració social, evitar l'aïllament social de la família dins l'entorn i posar a l'abast de la família els mitjans i les vies idònies per aconseguir facilitar-los l'accés als serveis.

ESEL (Equip de Suport a l'Ensenyament de la Llengua Catalana)

El nostre centre, com a escola on la llengua vehicular de l'ensenyament és la llengua catalana, compta, des de fa anys, amb el suport de l'ESEL que realitza intervenció puntuals i periòdiques a l'escola, a determinats nivells educatius d'Educació Infantil i d'Educació Primària, per promoure i dinamitzar l'ús del català oral. Eventualment se li remeten demandes provinents del professorat de l'escola relacionades amb materials i recursos didàctics, tècniques i metodologies diverses per fomentar l'ús de la llengua catalana dins el centre escolar.

Si sorgís la necessitat, es formularien peticions relacionades amb la presència significativa d'alumnes nouvinguts a l'escola per canalitzar la intervenció duita a terme amb ells per part dels professionals de l'escola i així optimitzar recursos en benefici de la consecució d'uns resultats efectius i un progrés en positiu dels alumnes d'IT.